

Developments In Layer Breeding

Ahmet UÇAR^{1*}, Ahmet Nuri TAŞDEMİR¹, Mustafa Kemal ÖZER¹, Ökkeş DİNGİŞ¹, Veysel Murat YAKUT¹, Birhan BOYALI¹

¹ Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel Müdürlüğü, Tavukçuluk Araştırma Enstitüsü, Ankara/Türkiye

* Ankara Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Zootekni Bölümü, Ankara/Türkiye

In Türkiye, genetic research on egg production has been carried out by the Poultry Research Institute (PRI) since 1930. In 1995, 10 pure lines, including White Layers (Black, Brown, Blue and Maroon) and Brown Layers (Rır-I, Rır-II, Bar-I, Bar-II, Col. and Line-54), were brought to PRI from Canada. In 2010, 1 more white layer line (D-229) was brought from the Czech Republic. This line was selected for high egg production (D-229yyv) and low live weight (D-229dca) traits and two synthetic lines were created. Four layer hybrids named ATABEY, ATAŞ, ATAŞ-S and AKBAY have been registered from the existing lines. Breeding has been carried out on these lines for many years in terms of egg count, egg weight, age at sexual maturity and weight at sexual maturity. With these 4 basic features, the main target has been to increase the amount of eggs obtained per female in both pure lines and hybrids. In the last 10 years, 8.7, 10.9, 20.0, 13.7, 11.8, 12.7, 8.2, 9.4, 1.9, 18.9 and 14.3% progress has been achieved in the amount of eggs obtained per female in D-229yyv, D-229dca, Black, Blue, Maroon, Brown, COL., Line-54, Bar-I, Bar-II, Rır-I and Rır-II lines, respectively. As a result of the breeding activities it has carried out, PRI meets approximately 15% of the layer parents needed by our country. As a result, it is aimed to increase this required rate by further improving hybrid performances in the coming years with the breeding studies carried out.

Keywords: Layer, Egg production, Breeding, Line, Hybrid

Yumurtacı Tavuk Islahındaki Gelişmeler Özet

Türkiye'de yumurta verimi üzerine genetik araştırmalar 1930'dan beri Tavukçuluk Araştırma Enstitüsü (TAE) tarafından yürütülmektedir. TAE'ye Kanada'dan 1995 yılında Beyaz Yumurtacı (Black, Brown, Blue ve Maroon) ve Kahverengi Yumurtacı (Rır-I, Rır-II, Bar-I, Bar-II, Col. ve Line-54) olmak üzere 10 saf hat getirilmiştir. 2010 yılında Çekya'dan 1 adet daha (D-229) beyaz yumurtacı hat getirilmiştir. Bu hat kendi içinde yüksek yumurta verimi (D-229yyv) ve düşük canlı ağırlık (D-229dca) özellikleri yönünde selekte edilerek iki sentetik hat oluşturulmuştur. Mevcut hatlardan ATABEY, ATAŞ, ATAŞ-S ve AKBAY isimli 4 adet yumurtacı hibrit tescil edilmiştir. Bu hatlar üzerinde uzun yıllardır yumurta sayısı, yumurta ağırlığı, cinsel olgunluk yaşı ve cinsel olgunluk ağırlığı özelliklerinde ıslah yapılmaktadır. Bu 4 temel özellik ile dişi başına elde edilen yumurta miktarının hem saf hatlarda hem de hibritlerde artırılması asıl hedef olmuştur. Son 10 yıllık süreçte D-229yyv, D-229dca, Black, Blue, Maroon, Brown, COL., Line-54, Bar-I, Bar-II, Rır-I ve Rır-II hatlarında dişi başına elde edilen yumurta miktarında sırasıyla %8.7, 10.9, 20.0, 13.7, 11.8, 12.7, 8.2, 9.4, 1.9, 18.9 ve 14.3 ilerleme sağlanmıştır. TAE yapmış olduğu ıslah faaliyetleri sonucunda ülkemizin ihtiyaç duyduğu yumurtacı ebeveynin yaklaşık %15'ini karşılamaktadır. Sonuç olarak, yapılan ıslah çalışmaları ile gelecek yıllarda hibrit performanslarının daha da geliştirilerek ihtiyaç duyulan bu oranın artırılması hedeflenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yumurtacı, Yumurta verimi, Islah, Hat, Hibrit

